ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 96. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го ТРАВНЯ (MAY) 1976 No. 96. VOL. LXXXIII.

ЗСА ЗАОХОЧУЮТЬ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТИ І АВТОНОМІЇ КРАЇН СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ – КАЖЕ КІССІНДЖЕР

Осльо, Норвегія. — На річних нарадах міністрів закордонних справ держав Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), державний секретар Генрі Кіссінджер заявив у четвер, 20-го травня, що ЗСА не погоджуються на жадні сфери впливу та стараються всіми „відповідальними заходами" заохочувати незалежність і автономію країн Східньої Европи від Совєтського Союзу. Тими словами Кіссінджер ще раз заперечив, що в американській закордонній політиці існує т. зв. „доктрина Сонненфельдта", яка ніби пропагує „більш природний та органічний зв'язок" східньоевропейських комуністичних держав із СССР.

Він також запевнив союзників з НАТО, що ЗСА далі вестимуть політику сильної оборони Заходу проти совєтської мілітарної та ідеологічної агресії, не зважаючи на те, хто цього листопада виграє американські президентські вибори.

Цю заяву Кіссінджера на закритих нарадах европейські союзники ЗСА сприйняли з великим задоволенням, бо існували побоювання, що ЗСА можуть послабити свою підтримку для НАТО, якщо в наслідок виборів, які мають відбутися в червні ц. р., до уряду в Італії, члена НАТО, ввійшли б комуністи. Згідно з інформаціями, поданими дорадниками Кіссінджера, державний секретар обіцяв дальшу сильну підтримку для НАТО, хоча знову перестерігав проти небезпеки для цього оборонного союзу, якщо б до італійського уряду дійсно ввійшли комуністи.

У своїй промові Кіссінджер не вживав слова детант, але говорив про політику, „яка колись була окреслена одним французьким словом" і яка „стосувалася не приятелів але противників", маючи на думці СССР і решту членів Варшавського Пакту.

Кіссінджер закликав европейських членів НАТО не послабляти своєї мілітарної сили та, на задоволення союзників Америки, заявив, що мілітарне вмішування СССР в громадянську війну в Анґолі порушувало всі принципи мирного співіснування, та що поширення комуністичної ідеології є „атакою на західні інституції та вартості". НАТО не може погодитися на комуністичну ідеологічну агресію в той самий час, коли СССР твердить, що бажає „дипломатичного співіснування", сказав Кіссінджер.

У четвер, 20-го травня, промовляв також західньонімецький міністер закордонних справ Ганс-Дітріх Геншер, який сказав, що Совєтський Союз розбудовує свою військову силу до рівня, який набагато перевищує оборонні потреби СССР.

Суддя Гонас кандидатом на президента у правиборах в Ню Джерзі

Нюарк, Н. Дж. — Джон С. Гонас, колишній головний суддя апеляційного суду Індіяни і відомий лемківський діяч, змагається за номінацію Демократичної партії на президента ЗСА і візьме участь у правиборах цієї партії в Ню Джерзі у вівторок, 8-го червня. Кандидатуру судді Гонаса піддержує Крайова конференція американських етнічних груп та інші етнічні організації, інтереси яких він стало наголошує у своїх виступах.

Суддя Гонас, уродженець Олифанту, Па., де він молодим хлопцем працював в копальнях кам'яного вугілля, закінчив студії, спеціялізуючись в інженерії і праві. Він володіє шістьма мовами і є автором кількох книжок з ділянки права і поборювання злочинства.

Суддя Гонас має за собою довголітній досвід в політичному житті Америки. Він був членом стейтової асамблеї і сенату Індіяни, прокуратором і суддею в різних судах Індіяни, а останньо головним суддею Апеляційного суду цього стейту. Суддя Гонас є членом управи Світової Федерації Лемків і довголітнім членом УНСоюзу.

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ" НА ОСЕЛІ ІМ. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА

Лігайтон, Па. — У днях 29, 30 і 31-го травня ц. р. тут на Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича відбудеться „Український День" з програмою: в суботу, 29-го о год. 9-ій вечором — велика забава; в неділю, 30-го о год. 12-ій дня Богослуження і посвячення будинку Українського Виховного і Культурного Осередку, о год. 3-ій — пропам'ятний обід з програмою, а о год. 9-ій вечором забава; в понеділок, 31-го — товариська зустріч гостей.

25 АПЛІКАЦІЙ НОВИХ ЧЛЕНІВ УНС

Головний радний Іван Одежинський привіз 20-го травня до Головної Канцелярії УНС в Джерзі Ситі 25 аплікацій нових членів, згідно з обіцянкою, даною раніше головному організаторові Степанові Гавришеві. На фото (зліва): головний радний Іван Одежинський вручає ці аплікації головному секретареві Володимирові Сохановi в приявності головного предсідника Йосипа Лисогора. Головний організатор Степан Гавриш відбував у тому часі, разом із обласним організатором Василем Оріховським, одно-тижневий курс життьового забезпечення на Пирдю університеті у Вест Лафаєт, Індіяна.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС РАДИТИМЕ НА СОЮЗІВЦІ ПРОТЯГОМ НАСТУПНОГО ТИЖНЯ

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ПІД ЧАС РІЧНИХ НАРАД МИНУЛОГО РОКУ

Сидять (зліва): почесні члени Головного Уряду д-р Ярослав Падох і Роман Слободян, редактор „Свободи" Антін Драґан, головні контролери д-р Іван Скальчук і проф. д-р Богдан Гнатюк, головний касир мґр Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан, заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис, головний предсідник Йосип Лисогір, директор УНС для Канади сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний організатор Степан Гавриш, головні контролери мґр Іван Винник і о. Іван Ващук та почесні члени Іван Іванчук і Володимир Дідик.

Стоять (зліва): головні радні Євген Репета, інж. Мирослав Кальба, пані Текля Мороз, Іван Іванців, інж. Анатолій Дорошенко, Володимир Запаранюк, д-р Мирон Куропась, проф. Тарас Шмаґала, Іван Одежинський, д-р Богдан Футей, Василь Дідюк, Андрій Джула, Анна Гарас і д-р Анна Чопик.

Немає на фотознімці головного контролера мґра Івана Геврика та почесних членів інж. Степана Куропася, д-ра Володимира Галана і Миколи Давискиби.

Джерзі Ситі. — Протягом наступного тижня, починаючи від понеділка 24-го травня, Головний Уряд Українського Народного Союзу відбуватиме свої звичайні річні наради на своїй оселі Союзівці біля Кергонксону. Наради почнуться в год. 10.30 перед полуднем і їх попередить Свята Літургія, яку в год. 8-ій рано відправить головний контролер УНС о. Іван Ващук, та опісля традиційна церемонія поклону патронові УНС Тарасові Шевченкові біля його пам'ятника.

У програмі нарад Головного Уряду, крім формальностей, передбачені звіти членів Головного Екзекутивного Комітету: головного предсідника Йосипа Лисогора заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса, головного директора УНС на Канаду сенатора Павла Юзика, заступниці головного предсідника пані Марії Душник, головного Секретаря Володимира Я. Сохана, головного касира Уляни М. Дячук та головного організатора Степана Гавриша;

звіт головного редактора Антона Драґана;

звіти Головної Контрольної Комісії та головних контролерів мґра Івана Геврика, мґра Івана Винника, проф. д-ра Богдана Гнатюка, о. інж. Івана Ващука, д-ра Івана Скальчука;

звіти головних радних: д-ра Богдана Футея, проф. Тараса Шмаґали, д-ра Мирона Куропося, Анни Гарас, Василя Дідюка, інж. Анатолія Дорошенка, д-ра Анни Чопик, інж. Мирослава Кальби, Теклі Мороз, Євгена Репети, Володимира Запаранюка, Андрія Джули, Івана Одежинського та Євгена Іванцева;

звіт адміністратора Союзівки Володимира Кваса.

В дальшому буде дискусія над звітами та їх схвалення, схвалення бюджету, внески і ухвали для добра організації і громади та закриття нарад.

Наради Головного Уряду УНС в понеділок попередить в неділю, 23-го травня по полудні засідання Стипендійної Комісії, яка має представити і предложити Головному Урядові на схвалення розподілу стипендій УНС на черговий 1976/77 академічний рік.

УКРАЇНЦІ ДЕНВЕРУ УСПІШНО ВІДЗНАЧИЛИ 200-ЛІТТЯ АМЕРИКИ І 100-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ

Денвер (К. Крупський). — Ще в минулому році денверські українці створили Громадський Комітет для відзначення 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців в Америці. До цього Комітету увійшли: інж. Мирослав Кальба — голова, о. д-р Павло Баб'як — заступник, інж. Богдан Федушак — секретар і програмовий керівник, пані Марія Фіґлюс — член в справі народного мистецтва, пані Теодозія Федак — член і студент Іван С. Жеребецький як представник молоді.

Інж. Мирослав Кальба

Завдання Комітету не було легким, але труд його був успішним і як винагороду приніс вдоволення не тільки самому Комітетові, але й також усім українцям Денверу та околиці. Ходило про те, щоб участь українців в Денвері у святкуваннях 200-ліття Америки випала якнайкраще. Без крихітки перебільшення можемо сказати, що Громадський Комітет при допомозі громадянства осягнув свою мету.

Участь українців у цих святкуваннях почалась тим, що губернатор стейту Колорадо Ричард Д. Лемм і посадник міста Денверу Вілліям Г. МекНіколс у своїх проклямаціях проголосили „Український Тиждень в Стейті Колорадо" і „Український Тиждень в Денвері", який тривав від 1-го до 8-го травня 1976 р. Про ці проклямації подала до ширшого відома денверська преса і радіо, які також подали про чергові українські імпрези, а саме, що в суботу, 1-го травня, в Денвері відбудеться концерт оперової співачки Ганни Колесник, а слідуючого дня відбудеться „Український Фестиваль".

Преса і радіо повідомляли, що денверські українці, вшановуючи 200-ліття Америки і 100-ліття українського поселення в Америці, видали публікацію „Українці в Колорадо" та, що в одному з більших денверських банків (Сентрал Бенк оф Денвер) в днях 3-15 травня, відбудеться виставка українського народного мистецтва.

Українська громада Денверу з цікавістю очікувала суботи, 1-го травня, щоб почути спів української співачки, про яку доводилось вичитувати в пресі стільки похвал. То ж не диво, що на її концерт в Денвері прийшла не тільки майже ціла українська громада, але й також зацікавлені американці. Концерт відбувся в одній із більших авдиторій Денверу, у Фибс авдиторії.

В програму концерту вхо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ В МОНТРЕАЛІ РОЗГОРТАЄ ШИРОКУ АКТИВНІСТЬ

Монтреаль, Канада (УОК). — Від 17-го липня до 1-го серпня ц. р. в Монтреалі відбудуться XXI олімпійські ігрища. Олімпіяда дає величезні можливості праці для добра України. Вона дає нагоду сказати те, що хотіла б сказати Україна, але не може. Вона дає можливість бути речником України на найширшій міжнародній арені. Одначе добитися поважних успіхів українці зможуть лише тоді, коли вся праця наша буде узгіднена, зцентралізована. Узгіднення і координація усієї нашої акції не тільки матиме вплив на її якість, але і покаже нас нашим братам з України як спільноту зрілу, свідому великих завдань, що вона їх хоче виконати з найбільшою користю для них і для української справи на Олімпійському секторі.

Участь в Олімпіяді розціюється як великий привілей і великі вирізнення. Престиж цих ігрищ такий великий, атрактивність така сильна, що кожна нація посилає своїх дочок і синів на цю вийняткову імпрезу. Наші атлети, як відомо, виступають під чужими прапорами.

Кожна Олімпіяда, а Монтреальська зокрема, викликає велике зацікавлення серед українського громадянства. Вже уряд УНР в 1919 році робив заходи, щоб Україна брала участь в Олімпіяді 1920 року. В 1930-их роках покликано навіть до життя Український олімпійський рух на чужині. Праця Українського олімпійського руху особливо пожвавилася від 1952 року, коли то перший раз Совєтський Союз вислав своїх атлетів до Гельсінок на XУ Олімпіяду. Рух цей домагався права для України брати самостійну участь в олімпійських ігрищах. Після довгих і наполегливих заходів праця Українського Олімпейського Комітету увінчалася повним успіхом. На Олімпіяді в Римі (1960 р.) МОК виніс рішення прихильне для України, під умовою, що в Україні постане національний Олімпійський Комітет України, який виконає всі формальності, вимагані статутом МОК. Рішення має це покищо символічне значення.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ДЕНЬ СИМОНА ПЕТЛЮРИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — В суботу, 22-го травня ц. р. тут о год. 7-ій вечора в приміщенні Сестер Василіянок на Факс Чейсі відбудеться вечір, присвячений сл. п. Симонові Петлюрі, Головному Отаманові військ Української Народньої Республіки з нагоди 50-річчя його смерти. Свято підготовляє окремий Діловий Комітет, до якого входять: дир. І. Поритко, інж. П. Лимаренко, проф. Татунчак, П. Тарнавський, інж. М. Нич, І. Данківський, письменниця О. Куліш, А. Жалова, Г. Царинник, І. Мірчук і трьох представників молодечих організацій. У програмі візьмуть участь ветеранські організації (апель), хор „Кобзар", музичний ансамбль, солістка Марта Кокольська-Мусійчук, Віра Левицька, студенти Ігор Мірчук, С. Ковальчук і Ю. Трипупенко.

ВАЛЕНТИН МОРОЗ ВІД 10 ТРАВНЯ ВЖЕ У „ПСИХУШЦІ"

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР) — З СССР одержано вістку, що ще 10-травня ц. р. Валентина Мороза перевезли у т. зв. Центральний научно-дослідний інститут судової психіятрії ім В. П. Сербського в Москві при Кропоткінському перeулку ч. 23. „Інститут" — це відома із своїх страхіть і знущань над в'язнями „психушка", символом якої став горезвісний КҐБіст проф. д-р Лунц. Ще перед запроторенням Валентина Мороза до цього „інституту", його держали понад один місяць у підвалі разом з дійсно психічнохворою людиною. Одночасно органи КҐБ поширювали вістки, що, мовляв, Мороз став ненормальним, „доказом" чого мали бути його релігійність, що, мовляв, він сам себе раніше порізав, що в нього дикий погляд, що він „дивиться вовком" і подібне.

Дня 18-го травня, після довших розшуків і клопотань, Раїсі Мороз, дружині Валентина, дозволили на одногодинне побачення з її мужем. Всупереч твердженням Раїси, що Валентин зовсім нормальний, лікарка „інституту" перелічила всі „симптоми" здогадної психічної недуги Мороза, що їх вже раніше поширювали органи КҐБ. Лікарі-офіцери КҐБ поводяться з Морозом у „психушці" дуже грубо і жорстоко та виразно погрожують, що вони з ним „зроблять своє діло".

ТАТЬЯНА ХОДОРОВИЧ ГОСТРО ЗАСУДЖУЄ ПЛЮЩА І ЙОГО „НЕОМАРКСИЗМ"

Вашінгтон. — Татьяна Ходорович, член-основник т. зв. Ініціятивної групи в обороні людських прав в Москві і близька приятелька д-ра Андрея Сахарова, вислала довгого листа до журналу „Континент" в Парижі, в якому звернулася до Леоніда Плюща із закликом відкинути його марксистські погляди, бо „марксизм як ідеологія є запереченням всього, що є людським". Вістку про листа Т. Ходорович до Л. Плюща передала пресова аґенція Ройтерса в четвер, 20-го травня.

Повідомляючи Л. Плюща про це, що вона чула про його виступи на Заході, а навіть читала його твердження, Т. Ходорович гостро засудила як його погляди на марксизм-ідеологію так і надуживання форумів, з яких він проповідує т. зв. „неомарксизм". Вона назвала це „гріхом" супроти людства і його друзів в СССР.

„Ваш виїзд на Захід поставив Вас в особиво престижеве положення, яке Ви повинні використати на те, щоб сказати правду про марксизм і його примінення в СССР, а не проповідувати його як ідеологію".

Москва продовжує провокації проти А. Солженіцина

Ню Йорк. — Російські джерела інформують, що супроти письменника і лавреата Нобелівської премії Александра Солженіцина була застосована нова совєтська провокація з наміром скомпромітувати його серед антикомуністів. Недавно, коли Солженіцин працював над історичними дослідами в Інституті Гувера в Стенфордському університеті, до нього підійшов швайцарський журналіст і показав йому фотокопію „документу", який ніби то мав стверджувати, що автор „Архіпелаґ ҐУЛаґу", тобто Солженіцин, перебуваючи в концтаборі був в 1952 році на послугах КҐБ і свідчив проти в'язнів, засуджених за антисовєтську діяльність. В повідомленні сказано, що письмо, яке показував Солженіцинові швайцарець, вже було розповсюджене серед чужинних журналістів, хоч воно не викликало бажаної КҐБістами „сензації". Письменник назвав цей документ черговою фальшивкою КҐБ, а подані в письмі дати і обставини не мали взагалі місця, — сказав Солженіцин.

Совєтський пяніст вибрав волю

Рим, Італія. — Юрій Єґоров, відомий совєтський совєтський пяніст, зник в понеділок, 17-го травня ц. р., з вестибюлю театру в Римі, де він мав виступати у програмі совєтської групи. Протягом двох днів італійська поліція не знала про місце перебування Єґорова і не розглядала цієї справи серйозно, думаючи, що це якась чергова совєтська затія. В середу, 18-го травня, Юрій Єґоров появився однак в центральному бюрі римської поліції і попросив дати йому охорону і право політичного азилю. Покищо справа Єґорова не полагоджена, але ніхто не сумнівається, що він таке право одержить.

Брак харчових продуктів викликає заворушення в СССР

Париж. — Французька газета „Фіґаро" у виданні з вівтірка, 18-го травня, помістила вістку свого московського кореспондента Жерарда Ніраску, що в різних частинах Совєтського Союзу приходить до заворушень серед населення з уваги на брак харчових продуктів. Кореспондент „Фіґара" пише, що хоча гостріші протести населення покищо обмежені до малої кількости місцевостей, то незадоволення є широко поширене.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Подвійна користь

Кілька днів тому Сенатська комісія для закордонних справ подавляючою більшістю голосів схвалила 5-річний договір приязні і співпраці з Еспанією, який передбачає, що ЗСА зможуть далі користуватися 4-ма військовими базами на еспанській території, а Мадрід за це одержить 1.2 більйона долярів військової, економічної та культурної допомоги. Білий Дім надіється, що в Сенаті найдеться потрібних дві третіх голосів, щоб формально ратифікувати цей договір.

Існує кілька причин, чому уряд президента Джералда Форда хоче, щоб цей договір з Еспанією ввійшов в життя. Хоча Еспанія не є членом Північно - Атлантійського Союзу (НАТО), то американські військові бази на еспанській території конечно потрібні для безпеки вільного світу, зокрема тепер, коли в двох державах - членах НАТО, в Італії та Франції, які, як і Еспанія, межують із Середземним морем, зросли впливи комуністичних партій і навіть заіснувала можливість, що комуністи можуть ввійти до італійського уряду, якщо в кінці червня здобудуть більшість голосів в загальних виборах.

Американські військові бази конечні в Еспанії татакож тому, щоб бути противагою для всезростаючих впливів Совєтського Союзу у південній частині Атлантійського океану ,зокрема від часу, коли совєти допомогли марксистам здобути владу в Анґолі, де правдоподібно СССР незабаром розбудує свої бази для воєнних кораблів і літаків, як це вже давніше зробив в Ґвінеї, яка також положена на західньому побережжі Африки.

Білий Дім і ті законодавці, які вимагають якнайшвидшої ратифікації договору, вказують, що цей договір між ЗСА та Еспанією також скріпить короля Хуана Карльоса І-го в його стараннях здемократизувати дотеперішню політичну й суспільну систему Еспанії, в якій ще надто наявні авторитарні залишки довголітнього панування генералісимуса Франсіска Франка. Сенатська комісія закордонних справ рішила схвалити договір з Еспанією тому, що новий еспанський уряд уже розпочав повільні заходи щодо демократизації, наприклад, обіцяв дозволити на формування „політичних асоціяцій різних поглядів" та перевести референдум щодо створення двопалатного парляменту. Члени Сенатської комісії заявили, що „прогрес Еспанії до демократичних інституцій" запевнить, що в майбутньому та країна співпрацюватиме з державами НАТО щодо безпеки Західньої Европи.

Отже, користі з договору між ЗСА та Еспанією наявні: американські військові бази на еспанській території запевнять дальшу присутність збройних сил вільного світу на обширі Середземного моря та в південній частині Атлантійського океану і рівночасно договір може приспішити процес демократизації політичного і суспільного устрою Еспанії.

„Пролетарський інтернаціоналізм"

Кілька тижнів тому деякі західні коментатори твердили, що врешті дійшло до порозуміння щодо відбуття „в недалекому майбутньому" з'їзду комуністичних партій Европи. Москва, мовляв, погодилася на концесії для компартій тих країн, як рівнож Румунії та Юґославії і мала нібито заявити, що не настоюватиме на тому, щоб у спільному комунікаті того з'їзду був згаданий принцип „пролетарського інтернаціоналізму". Компартії Франції, Італії, Румунії та Юґославії, які хочуть „прямувати до соціялізму власними шляхами", тобто, заперечують, що Москва має „невід'ємне право" керувати світовим комуністичним рухом, протестували проти вживання терміну „пролетарський інтернаціоналізм", бо кремлівські верховоди покликалися саме на цей принцип, коли в 1968-му році старалися виправдати свою інвазію на Чехо - Словаччину та повалення влади ліберального марксиста Александра Дубчека.

Інші коментатори твердили, що Москва ніколи не відречеться „доктрини Брежнєва", яка є рівнозначною з принципом „пролетарського інтернаціоналізму" і яка дає „право" вмішуватися у внутрішні справи інших комуністичних держав.

Виявилося, що рацію мали ті коментатори, які скептично прийняли вістку про те, що Москва нібито зробила концесії щодо принципу „пролетарського інтернаціоналізму". У середу, 19-го травня, Михаїл Суслов, офіційний представник Совєтського Союзу на 9-ому з'їзді Компартії Східньої Німеччини, закликав всі комуністичні партії додержуватися принципу „пролетарського інтернаціоналізму", заявляючи, що будь - які відхилення від того принципу нанесуть комуністичному рухові великі шкоди. Він твердив, що всі дотеперішні і майбутні „перемоги комунізму" треба завдячувати саме цьому принципові.

Значить, Суслов ще раз підтвердив, що Москва далі претендує на провідника світового комуністичного руху та далі застерігає собі право вмішуватися в справи інших комуністичних держав і партій, подібно як це робила в 1968-му році в Чехо - Словаччині. Слова Суслова, який нібито „турбується" долею і „світовим майбутнім" цілого комуністичного руху, в дійсності мали на меті застрашити таких сателітів СССР, як Польща, Болгарія, Східня Німеччина, Мадярщина та інші, щоб не посміли пробувати йти за прикладом Чехо - Словаччини Александра Дубчека. Пересторога Суслова, що будь - які відхилення від принципу „пролетарського інтернаціоналізму" дуже пошкодять цілому комуністичному рухові, мала також на меті переконати компартії країн Західньої Европи та Румунії й Югославії, що перемога комунізму по цілому світі можлива тільки тоді, коли провід над цим рухом буде в руках Москви.

Однак, не тільки антикомуністи, але рівнож члени компартій Франції, Італії, Румунії та Юґославії, як навіть члени компартій тих сателітів Москви, яких совєтська мілітарна сила змушує вдавати із себе „вірних союзників" СССР, добре знають, що кремлівські верховоди дбають тільки за поширення впливів своєї совєтсько-російської імперії, а не за добробут людства чи навіть інших комуністичних держав. На це Москва і придумала „доктрину Брежнєва", яку скриває під дуже прозорим гаслом „пролетарського інтернаціоналізму".

Володимир Барагура

НЕРОЗГАДАНІ ПОЛІТИЧНІ ЛОМИГОЛОВКИ

Політичні спостерігачі, аналісти, публіцисти, а то й професійні архітектори закордонної політики стоять перед кількома ломиголовками, на які ледве чи можуть дати задовільну розгадку-відповідь.

Одне питання, яке не сходить зі шпальт газет і політично - суспільних журналів та які дебатуються на засіданнях різних політичних тіл, це — чи усамостійнення західньоевропейських комуністів, зокрема італійських і французьких від впливів центру ортодоксального комунізму в Москві справжнє і щире, чи це тільки прикидання, хвилеве тактичне потягнення, щоб після оволодіння урядами у своїх країнах подати руку СССР, затіснити смертельний зашморг на горлі народів вільного світу і спільно з большевиками піти на його підбій.

Близько того стоїть інше загадкове питання, чи у випадку справжнього розламу в СССР західні комуністи дотримають обіцянок, які тепер мають у своїй похідній програмі, зокрема, чи збережуть демократичну форму державного устрою, якщо така форма взагалі можлива в межах комуністичної доктрини.

Третє ключеве питання-загадка — чи виправдає себе політика детанту і пов'язана з нею концепція, що з уваги на неможливість воєнного конфлікту через загрозу тотального знищення ядровою зброєю прийде до мирного співжиття на довшу мету різних народів з протилежними ідеологіями, державно - політичними устроями і суспільно-економічною структурою.

Чергова загадка: чи матиме успіх висунена Сонненфельдтом „доктрина" (яка згідно з заявою президента Форда формально не включена в політику уряду), щоб коштом інтеґрації і втрати політичної незалежности та суверенности, а то й повної нівеляції національної самобутности народів, які тепер в орбіті совєтських впливів, дістати згоду СССР зректися впливу на комуністичні партії Заходу і не допомагати їм в їхньому поході до влади, за те піти на пропозицію поділити світ на „сфери впливів", в яких кожний власник ґльобального політичного бльоку мав би вільну руку робити на терені свого посідання все, що йому подобається без стороннього втручання.

І врешті остання проблема-загадка, що стоїть на протилежних позиціях від раніше згаданих, які базуються на мирній розв'язці спірних питань, бо вона висуває концепцію збройного конфлікту. Це концепція червоного Китаю.

Про цю концепцію пише на сторінках американської преси у своїх кмітливих і вдумливих спостереженнях конґресмен Лестер Волф, голова делеґації конґресового „Підкомітету для майбутньої закордонної політики". Ця делеґація повернулася з Китаю, куди їздила в місії ознайомитися на місці з фактичним станом справ.

Китайці не вірять у ніякі можливості мирної розв'язки питання співжиття з СССР на тривалій базі, чи хоч би на довшу мету, бо совєти завжди змагають до тотального опанування світу, не зважаючи на хвилеві тактичні відхилення від тієї генеральної лінії.

В останній серії своїх спостережень конґресмен Волф на підставі розмов з високими китайськими представниками прийшов до висновку, що Китай понад всякий сумнів готується до війни в непохитному переконанні про невідхильність збройного конфлікту з СССР, бо російський імперіялізм є великою загрозою не лише Китаєві, але й усьому світові.

На думку провідних китайських політиків, „ця невідхильна війна може бути відсунена, але її ніколи не можна буде уникнути". Податливість і уступливість, — на думку цих китайців, — тільки приспішує момент воєнного спалаху. Один високопоставлений китаєць так образово висловився про ситуацію: „Наш досвід з СССР показав, що Китай є шматком м'яся, який СССР хотів би вкусити. Але китайське м'ясо затверде і московські воєнні пси поламають собі на цьому зуби".

У випадку збройного зудару Китай прагне допомоги Америки, щоб „спільний ворог був подоланий".

У підсумках спостереженого Волф думає, що не можна односторонньо ані вести політики „хижого яструба", ані „голуба миру", ані „струсиного ховання голови в пісок", але треба „тримати порох у порохівницях сухим". На всякий випадок . . .

Здається, що після прийдешніх терпких невдач всі прихильники детанту, доктрини Сонненфелдта, зговорення з большевицьким і західньоевропейським комунізмом та поділу світу на „сфери впливів", прийдуть до переконання, що тільки Китай знайшов найбільш правдоподібну розв'язку політичних ломиголовок поладнання відносин поміж Заходом і Сходом, поміж вільним світом і поневолювачами.

Черговим логічним кроком до встановлення тривалого світового миру і загальної справедливости буде розчленування СССР на національні держави і обмеження Росії до її етнографічної території. Це зменшить її людський потенціял, позбавить її природних і економічних ресурсів і тим самим відбере їй змогу бути імперіялістично - мілітарною потугою, яка загрожувала б не тільки окремим народам, але й усьому світові.

Євгенія Чайка

БАТЬКИ І ДІТИ

Проблеми... Турботи... Що з ними робити? Завжди вони були, але в наші дні їх таки забагато. Мешканців кулі земної немилосердно заливають, мов з вулканів ляви, — пекучі проблеми. Борсаються в них і державні мужі, і родини, і громади. Не бракує їх кожному з нас. Українська спільнота, поруч з іншими проблемами, наполегливо шукає відповіді на питання, чому наша молодь, у багатьох випадках, не цікавиться та ухиляється від громадського життя, а то й переходить до чужих? Чому діти відчужуються від своїх батьків?

Складні це питання, вони вимагають всебічної аналізи, тісної співпраці та обережного і вдумливого відношення до молодого покоління.

Є багато фактів, які допомагають зрозуміти це тривожне явище, фактів, які доводять вину молоді, а часом і старших.

Звернемо нашу увагу на деякі неґативні явища в поведінці старших по відношенні до молодших, взявши за основу, правдиві оповідання і зауваги, які довелося почути з уст дівчат і юнаків. Ці оповідання, напевно змусять декого задуматися над своєю поведінкою та висловами.

Шіснадцятилітня учениця курсів українознавства сидить на лекції ,не приймаючи жадної участи в роботі кляси. По тому, як вона нервово стискає руки, видно, що вона чимось дуже збентежена.

Вчителька це помічає і, використавши відповідну хвилину, радить їй поділитися своїми проблемами, з найвірнішим порадником — з мамою. Дівчина полегшено зідхає, вдячно усміхаючись.

На другий день ця учениця дзвонить до вчительки і тремтячим від хвилювання голосом заявляє, що вона ніколи не буде говорити з мамою про свої справи! — Але чому? Що сталося? — питає вчителька. І ось що розповіла дівчина. — Прийшла я додому з твердим рішенням поговорити з мамою про те, що мене дуже турбує. Хотіла зробити це відразу, поки ще тато не повернувся з роботи. Та задзвонив телефон і мама почала з кимсь довгу розмову. Спочатку я терпеливо чекала, не прислухаючись до розмови. Та ось долетіло до мене ім'я сусідської дівчини. Це мене зацікавило. Мама оповідала любовну історію цієї дівчини, при чому нестримно вживала погані слова, висміювала та ганьбила її поведінку, пророкуючи, що вона напевне „скрутить собі шию". На мене це зробило таке враження, що я розплакалась. Мама почула, припинила розмову і почала розпитувати, чого я так гірко плачу?

У відповідь я тільки хлипала... Бо не могла ж сказати мамі, що хотіла з нею порадитися... Що я маю таку саму проблему, як і сусідська дівчина, яку вона тількищо збештала від голови до п'ят... Не могла сказати, що в цю мить, у моїй душі затьмарилось велике і тепле почуття, яке мала я до мами.

Сумна історія. А ось друга, також невесела...

Під час обіду, звертається мати до сина: „Пора, хлопче, думати про одруження. Багато є гарних дівчат, можна вибрати собі під пару".

Хлопцеві ніби гора з плечей зсунулась! — вже давно шукав нагоди, щоб поговорити з батьками про те, що хоче одружитися. Та все якось не виходило... А тут мама сама почала!

— Я вже вибрав, мамо! — і назвав ім'я та прізвище коханої дівчини.

— Що?! Та вона ж не належить до нашої організації! Шукай між своїми!

— А хіба ж моя дівчина не своя? — вона ж українка, порядних батьків донька!

— І чути не хочу більше про неї! Кажу, шукай між своїми! — і, грямнувши дверима ,вийшла з кімнати.

— Слухай, що мама каже! — докинув батько, і також вийшов, залишаючи вкрай збентеженого сина.

Проминали дні за днями... Між батьками і сином поглиблювалася прірва. Син не міг зрозуміти, чому батьки вважають не своєю гарну, добру українську дівчину, яка припала йому до серця. Він вперто обстоював своє рішення одружитися з дівчиною.

Закінчилася ця історія тим, що син покинув батьківську хату...

А ось зауваги, які торкаються громадського життя. Коли їх підсумувати, то вони зводяться до такої відвертої критики деяких старших громадян:

— Ну, скажіть, у кого буде бажання працювати з такими, які говорять одне, а роблять друге.

Наприклад, на зборах закликають до збереження культури, закликають всіма силами підтримати діячів культури! — а самі палець об палець не стукнуть! Не купують книжок наших письменників ,не завдадуть собі труду відвідати виставки картин наших художників, чи піти в театр подивитись на ту чи іншу п'єсу чи концерт, у яких часто приймає участь і молодь.

— Як можна вимагати від нас, молодих, щоб ми шанували з а л ю блених тільки в себе людей, отих еґоїстів, які скрізь наголошують, що вони „єдині", і які, не гребуючи засобами, перешкоджають у роботі по-справжньому відданим громаді ентузіястам. Хіба така поведінка може заохотити до громадської роботи? Хіба може послужити добрим прикладом?

Варто над цим задуматись!

З НАШИХ БУДНІВ

„Думці" з привітом

Було їх спершу семеро праведних, одержимих ідеєю служіння громаді рідною піснею, а в поазбучному порядку і поминаючи титули, це були: Володимир Гентіш, Роман Граб, Богдан Каратницький, Леонтій Крушельницький, Богдан Рак і Роман Трешньовський. Ім'я сьомого „праведника" десь затратилось в аналах „Думки", а може й взагалі не було в них віднотоване. В осінній вечір, 8-го жовтня 1949-го року, вищезгадана сімка бродила тоді ще спокійними та безпечними давнтавнськими вулицями, шукаючи притулку, чи то пак даху над головою, щоб „відсидіти" перше засідання ініціятивної групи основників хору, охрищеного потім „Думкою".

З домівки „Самопомочі" їх чемно, але рішуче випросили. „Панове, ви ж бачите, як у нас тісно, немає де голки встромити, а вам забагається засідати! Пробуйте в „Українсько - американських ветеранів" або в „Зудаку", може вас десь-там пригулять". Похнюплені ініціятори рушили по 7-ій вулиці, розглядаючись за домівкою ветеранів, і так дійшли аж до церкви св. Юра. Хтось запримітив, що хвіртка в церковній огорожі ще відкрита, тож можна б покористуватись нагодою і відпочити трошки на сходах, протягнути втомлені скитальські кості...

— Панове, — сказав тоді маестро Гентіш, в котрого голова завжди багата ідеями, — а чому б нам не відбути нашого засідання таки тут, на цих сходах?.. Порядок у нас недовгий, посидимо, порадимось, що далі робити, та й підемо спати. А може Пан Біг поблагословить наше діло за те, що починаємо його під Божим домом?

І хоч в Ювілейному Альманаху хору „Думка" п. з. „Невміруща Пісня", виданому в Ню Йорку в 1959 році, немає цього відмічено в хроніці подій, то факт залишається фактом, що перше ініціятивне засідання основників хору таки відбулось на церковних сходах! А що Господь поблагословив чесну справу видно хоч би з того, що 27-го жовтня того ж року скликано вже формальні сходини ініціяторів, при участі 15-ти „думкарів" та вирішено заснувати український хор у Ню Йорку, з метою пропаґанди української пісні в Америці. Тоді першим діючим головою хору став інж. Володимир Богачевський, а першим дириґентом обрано всім відомого і всім нам дорогого „Льоня" Крушельницького. Як бачимо, хор „Думка" так ретельно працював для прослави української пісні, що припізнився чи не на два роки з відзначенням свого власного 25-річчя! Тим більша заслуга теперішнього проводу хору, під головством інж. Юрія Штогрина, і дириґента „Думки", Семена Комірного, що вони успішно завершили підготову ювілейного концерту, що відбудеться в цю неділю, 23-го травня в славному „Тавн Голлі".

І к е р

Розпочалась кампанія в справі кандидатури сен. Гомфрі на президента

Вашінґтон. — У четвер, 20-го травня, кілька прихильників демократичного сенатора Гюберта Гомфрі з Міннесоти, повідомили, що створюють комітет, завданням якого буде старатися на Крайовій конвенції Демократичної партії здобути президентську номінацію для сен. Гомфрі. Організатори цього комітету, конґресмен Пол Саймон з Іллиной та Джозеф Кренґел, колишній предсідник Демократичної партії в Ню Йорк стейті, заявили, що хоча сен. Гомфрі кілька разів заявив, що не буде „активним кандидатом", то не заборонив їм створюти такий комітет. Конґресмен Саймон сказав, що з уваги на те, що колишній губернатор Джорджії Джіммі Картер програв кілька останніх демократичних правиборів, заіснувала можливість, що Крайова конвенція Демократичної партії може звернутися до сенатора Гомфрі. Як відомо, кілька тижнів тому Гомфрі сказав, що хоча не передбачує такої можливості, то погодився б, якщо б Конвенція запропонувала йому кандидатуру.

Едвард Кеннеді заперечує поголоски про його кандидатуру на президента

Вашінґтон. — У четвер, 20-го травня, демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетс заперечив вістку, поміщену в газеті „Ню Йорк Дейлі Нюз", що він нібито змінив свою гадку і тепер погодився б стати кандидатом на президента, якщо це запропонувала б Крайова конвенція Демократичної партії. Газета „Дейлі Нюз" також писала, що Кеннеді може погодитися бути кандидатом на віцепрезидента, якщо кандидатом на президента буде Гюберт Гомфрі з Міннесоти. На запит кореспондентів інших газет Кеннеді сказав, що він не змінив свого становища, висловленого кілька місяців тому, що він не кандидуватиме на пост президента, але додав, що не може здержати преси чи політичних діячів від „спекуляцій" щодо його політичної майбутности.

Американські вартості: Постійність і змінність

Даніел Аарон і Аллен Вайнстейн

II

Пригадаймо добре відому постать з-перед більш як сторіччя тому. Генрі Адамс, історик, письменник і нащадок двох президентів, повернувся на рідну землю, проживши більше як десять років за океаном. Ситуація, що настала після Громадянської війни, приголомшила цього американця. Він пригадував напіврадісно-напівсумно, що передвоєнна республіка „завжди намагалася, майже так сліпо, як дощовий червяк, пізнати і зрозуміти себе саму: спершу знайти власну голову, а потім звиватися і вигинатися так, щоб знайти власний хвіст. Тодішнє суспільство нагадувало довгу розтягнену валку возів, що впродовж простягалася до прерій: кілька десятків провідників геть попереду, а мільйони емігрантів, неґрів та індіян далеко позаду, неначе в якійсь архаїчній добі".

Адамс розповідає, що він почував себе куди менше відчуженим у цьому передвоєнному світі, ніж в індустріялізованій Америці, яка викликала такі круті переміни в житті народу. Він змальовував себе як нещасний „пережиток" утраченого хліборобського суспільства: „він намарне кидався то сюди то туди, щоб знайти власну вихідну точку; він уже більше не міг бачити власного хвоста. . . . Його світ помер. . . . Його несправедливо зіпхали з колії, і він тепер мусить знову знайти її і ступити на неї, наскільки це в його силах".

Адамсове рішення стати віч-на-віч, „наскільки це в його силах", із травматичними змінами його власної доби підказує і нам потребу дати відповідь на виклик, що його кинуло нам наше Двосотріччя; адже ми теж стоїмо віч-на-віч перетвореного суспільства нашого „після-індустріяльного" світу. Адамс теж у свій час подібно, як і ми тепер, сумнівався в доцільності поняття „поступу" чи „росту" як абсолютних вартостей і не довіряв гуманітарним обіцянкам вісімнадцятого сторіччя. Щоправда, Просвічення вісімнадцятого сторіччя сильно причинилось до злагіднення тих лих і зловживань, що в Америці тривали вже сто років. Це ж Просвічення створило конституційний уряд, приготувало клімат для платної освіти, для загальних виборчих прав та для гуманнішого ставлення до злочинців і умовохворих.

Але в дев'ятнатцятому сторіччі технологічна революція супроводила ці гуманітарні реформи „людинозамінними механізмами", але це окреслив Люїс Мамфорд. Вона теж освятила віру, що „наука", „винаходи", „технологія", „поступ" — взаємно замінні слова з майже однаковим значенням. Адамс свого часу боявся, що „точні науки" зірвуть у повітря цілий світ. Сьогодні Адамсовий страх не звучить так уже фантастично, як в Адамсову добу. Взявши до уваги темп технологічного розвитку, який навіть у його час набирав щораз більшої швидкости, Адамс сумнівався, чи вистачить нам розумової енерґії на те, щоб сповільнити темпи цих перемін і контролювати їх наслідки в суспільстві та культурі.

ВІДГУКУЮЧИСЬ НА ЗМІНИ

Наші власні відгуки на змінність нашого суспільства не мусять бути ні безвладними з одного боку, ні істеричними з другого. Але ми не можемо вже більш вимагати пільги від тих кар, що їх інші народи зазнавали й далі зазнають за помилки й невдачі. Навряд чи американське суспільство буде дощенту знищене апокаліпсою, що на неї так нетерпляче чекали в деяких кругах хаотичних шістдесятих років. Отож, ще зарано поводитися так, неначе День Загибелі, Судний День має наспіти через тиждень. Виключаючи можливість якоїсь несподіваної світової катастрофи, наш народ, мабуть, таки не стане на революційний шлях — в прийдешніх роках можемо очікувати дальших серій більш чи менш сподіваних успіхів та невдач.

Прагнення сучасного американця далеко скромніші та поміркованіші (з уваги на реальність поточної рецесії), ніж попереднього покоління, і він краще приготований пристосуватися до обмеженого росту. Безумовно, ми й надалі будемо при людях прати нашу брудну білизну і будемо продовжувати наші галасливі внутрішні сварки. Даніел Мойніген, наш (недавній) представник в Об'єднаних Націях, зауважив, що в світі є „два роди політичного режиму: ті режими, що про їх злочини читаємо в книгах історії, і ті режими, що про їх злочин читаємо в газетах. Наш уряд належить до того останнього роду, а він трапляється не так часто".

З наближенням нашого Двосотріччя можемо з певною слушністю дозволити собі на помірковано позитивні нотки в наших оцінках сучасного та майбутнього американського життя. Ми теж можемо послуговуватися самокритикою, але при тому не мусимо заподіювати собі самогубство; можемо відкинути ілюзію „вийняткової" місійної ролі З'єднаних Стейтів у світовому безладді, спричиненім воюючими націоналістичними інтересами, але в той же час можемо без сорому визнати найкращі аспекти нашої спадщини.

В якихось майбутніх Гіпер-Роковинах нащадки судитимуть і нас — ласкаво або нещадно, залежно від того, як справимося з нашими завданнями та обов'язками. Але, якщо ті історичні процеси, що так розумно описані в цьому циклі статтей, будуть розвиватися більш-менш тим самим шляхом, то майбутнє нашої країни буде таке ж неспокійне, буйне і змінливе, як було її минуле. Сподіваємося, що наступні покоління оцінюватимуть нас не тільки як вряди-годи нерозумних і забудькуватих дітей, але теж як людей, що зустрічали природою чи людиною створені кризи із спокоєм та рішучістю.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ УВАН

Ню Йорк. — В суботу, 22 травня ц. р. о год. 3-ій по полудні тут в будинку Академії, 206 Захід 100-та вулиця, відбудеться наукове засідання Комісії УВАН для вивчення й публікації спадщини Володимира Винниченка. На цьому засіданні д-р Григор Лужницький прочитає доповідь на тему: „Винниченко на сцені".

СХОДИНИ ЧЛЕНІВ ОбВУА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В суботу, 22-го травня ц. р. о год. 6ій вечором тут в Українському Народному Домі при 2-ій евеню в кімнаті ч. 25, відбудеться зустріч членів ОбВУА, на яких д-р С. Ріпецький прочитає доповідь на тему: „Симон Петлюра, як організатор Українського Війська". На сходинах буде обговорена також справа організованої поїздки членів ОбВУА до Бавнд Бруку на урочистості відзначення 50-річниці смерти Головного Отамана, які відбуватимуться там в неділю, 23-го травня.

ЗУСТРІЧ РОДИН ВОЯКІВ УПА В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — У суботу, 22-го травня, тут в Українській Централі при 240 Говп евеню відбудеться Зустріч родин вояків УПА. влаштована Комітетом Співпраці кол. Вояків УПА. В програмі: 7:30 — коктейл; 8:30 — спільний обід; мистецька програма — співочий ансамбль „Кобза" і юні бандуристи СУМА („Лучки"). Опісля забава з танцями — оркестра Б. Гірняка.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Субота, 5-го червня 1976 р. в Holmdel, N.J.

ЦІНИ БІЛЕТІВ:

Секція	Ціна	
Box Seats	$8.00	— залишилась дуже мала кількість
A	7.00	— залишилась дуже мала кількість
*B	5.50	— випродано
*C	4.50	
D	3.00	— випродано
Lawn	2.00	

В справі білетів прошу звертатися до п. В. Рудакевич — (201) 773-8488

ПОВІДОМЛЕННЯ

В часі Детройтського Дня ФКУ, 8 травня 1976 року, на вечірньому прийнятті тягнено квитки щастя.

ВИГРАШ:

11. Однорічна передплата журналу „Гарвард Юкреніен Стадіс" — Ю. Ровенчук
10. Кольоровий телевізор — Антін Олійник
9. Мистецька картина Адріяни Лисак — Мардж Гаппи
8. Мистецька картина Ярка Козака — Роман Кузьмин
7. Мистецька картина Юрія Козака — Антоніна Ференц
8. Мистецька картина Любослава Гуцалюка — Денис Квітковський
5. Мистецька картина Едварда Козака — Роз Лотоцька
4. 300 долярів — Іван Фаріон
3. 500 долярів — Іван Пециляк
2. 700 долярів — Пат Ґарро
1. 1,00 долярів — Іван Кефор

По відбір нагород треба зголоситися в **Вп. П. Ярослава Конопади, тел. (313) 268-3046.**

ПОВІДОМЛЕННЯ УСЦАК

Повідомляємо усі Українські Спортові Товариства, Клюби і спортові осередки при молодечих організаціях в ЗСА і Канаді, що із незалежних від нас причин

відбиванкові першенства
Української Спортової Централі Америки і Канади
перенесені на осінь
та відбудуться в РОЧЕСТЕРІ в другій половині місяця ЖОВТНЯ ц. р.

Закликаємо усі активні відбиванкові дружини, згаданих організацій, приготовлятися до участі в цих першенствах.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

Союз Українок Америки

запрошує Членство і Громадянство на

ВИСТАВКУ КАРТИН З ПРИВАТНИХ КОЛЕКЦІЙ

яка буде відкрита

в неділю, 23-го травня 1976 р.

від год. 12-ої до 6-ої вечора

в приміщенні

Українського Музею

при 203 — Друга Авеню в Ню Йорку

ІНІЦІЯТИВНА ГРУПА ПРИХИЛЬНИКІВ ФУНДАЦІЇ ім. ІВАНА БАГРЯНОГО
запрошує Українське Громадянство стейту Коннектикат на

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ВЕЧІР

Неділя, 13 червня 1976 року
год. 6-та вечора
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ
961 Ведерсфілд Авеню, Гартфорд, Конн.

- У програмі доповідь проф. ДМИТРА КИСЛИЦІ. Мистецька частина з участю ЛАРИСИ ДІЯК і ГАННИ РАНЮК. Слово проф. М. ВОСКОВІЙНИКА про завдання Фундації.
- Вступ 6.50 дол. — дорослі, 5.00 дол. — молодь й студенти.
- Смачний буфет Івана Дидина.
- Квитки просимо резервувати у Леоніда Чудовського, 688-0575, або у Галини Воскобійник, 666-2303.

Перед черговим успіхом

Українські щорічні фестивалі, що відбуваються в Гарден Стейт Арт Сентер в Голмдел, Н. Дж., мають уже свою славу. Їх спопуляризували по стейті Ню Джерзі і по сусідніх стейтах десятки тисяч учасників цих фестивалів, які мали нагоду побачити і пережити добру програму і добрих виконавців, зустрітися при цій нагоді з численними друзями і знайомими і переконатися, яка краса українського танку, пісні, музики, мистецького слова і як глибоко вони впливають і порушують і неукраїнців. А їх щораз більше.

Цьогорічний фестиваль відбудеться в суботу, 5-го червня. Цьогорічний фестиваль від попередніх відрізняється двома моментами. Поперше, він присвячений відзначенню 200-ліття американської незалежности і 100-літтю нашого масового прибуття до Америки. Подруге в його програмі підкреслено загальноукраїнський характер, бо це фестиваль не лише Ню Джерзі і прилягаючих стейтів, але теж місце виступу кращих українських талантів взагалі і імпреза, на яку прибувають глядачі з різних наших осередків, розсіяних по дальших стейтах Америки. 200-ліття незалежности ЗСА відзначаємо з цілою американською суспільністю, цим підкреслюючи, що тільки у власній незалежній державі нарід може осягнути повноту своїх прав і розвій всіх своїх вроджених спосібностей. Це відноситься не лише до американського народу, але ще більше до українського, який не лише вже давно зформований і має свою велику державну традицію, але від років безперервно веде визвольну боротьбу. Відноситься це і до всіх інших народів нашої землі, що зокрема сьогодні підкреслюють, коли останні колоніяльні народи будують свої суверенні держави й надходить черга на народи, поневолені Москвою. Таким чином принцип самостійности народу, що затріюмфував в 200 років тому на американській землі, так же само тріюмфально і переможно проходить по всьому світі. Відзначуючи 200-ліття визволення Америки, ми перш усього це маємо на увазі.

Ми не маємо докладних даних, коли перші українці прибули сюди. Є цілий ряд моментів, які вказують, що вже в XVII ст., коли почали з Европи прибувати численні групи переселенців, серед них були і українці. Одначе масово, великими групами почали наші піонери прибувати щойно сто років тому. Відзначаючи це століття, ми маємо на увазі не тільки факт масового прибуття наших попередників до американських берегів, але в першу чергу той великий труд, який вони вклали в розбудову життя цієї країни і ті успіхи, які вони здобули, започатковуючи наше організоване життя в цій країні. Стейт Ню Джерзі, вже на самому початку нашого масового ісходу став одним з головних теренів нашого поселення і таким залишився посьогодні. Тому тим більше ми тут повинні наголошувати наше 100-ліття!

Очевидно, що і програма Фестивалю з цієї причини є трошки інакша, різноманітніша, можна сказати, повніша. Цим разом, а може і на майбутнє залишиться ця традиція, що це буде не тільки фестиваль, а це буде імпреза, якої завданням буде виявити й висвітлити різні сторінки нашого життя, тут, в Америці і на Україні, наше минуле, нашу сучасність і цілі наших та нашого народу змагань. Виставка цікавих експонатів з минулого України, українські друки в Америці й подібне, з доказом нашої народом створеної культури, повинні показати нашому оточенню, хто ми є і які наші стремління. Іноді ми легковажно дивимося на фолкльор, мовляв, це не культура, а тільки її частина. Так, це частина культури, але одночасно це дзеркало душі народу і народних прагнень. Пізнайте фолкльор і побачите, як бачив світ даний народ, в чому він шукає краси, де виявляються і які є його творчі здібності, та що він узагалі може осягнути.

Образотворча виставка й експонати української різьби покажуть нашим сусідам і нам самим, до яких вершин доходить український мистець. Не раз ми легковажно дивимося на прикмети притаманні українській кухні, забуваючи, що в кухні кожного народу, в його стравах відбивається два великі моменти: наявність засобів, якими природа поблагословила країну, і вміння народу використати ці засоби для здоров'я і вдоволення. Чим давніша і вища культура, тим косконаліша кухня. Французька кухня, китайські страви — переконлива цього ілюстрація. Власне тому Комітет, що влаштовує цьогорічний фестиваль, таку велику увагу посвячує українській кухні.

Не бракує в програмі цьогорічного фестивалю такого тепер популярного в цілому світі лялькового театру. Приходьте й побачите себе у різних лялькових постатях, а може й матимете нагоду посміятися із своїх різних навиків і недоліків. Для молоді багатий контест талантів сполучений з різними нагородами. І тут слово до молодих: кажете, що добре співаєте, прийдіть і покажіть себе, а може з цього почнеться шлях вашого життьового успіху. Танцюєте, покажіть нам! Гарно деклямуєте, скажіть своє слово перед народом і він напевно вас справедливо оцінить!

Якщо йдеться про традиційну мистецьку програму, то цього року виступлять танцювальний ансамбль „Калина" з Торонто і хор „Думка" з Ню Йорку, музичний ансамбль „Зоря" з Монтреалю і Капеля Бандуристів з Ню Джерзі. Я. Семчишин з Вінніпеґу — конферансьє, В. Шуст — гуморист і солістка Рената Бабак. Де ж ви можете мати краще дібрану, згармонізовану, з досконалішими талантами програму?

Отже всі вони повинні прийти на III Фестиваль в суботу, 5-го червня ц. р. в Ґарден Стейт Театрі на Ґарден Стейт Парквей у Ню Джерзі від 11-ої ранку до 8-ої вечора.

С. Букшована

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

III ФЕСТИВАЛЬ

GARDEN STATE CENTER

5-го червня 1976 р.

Просимо всіх зацікавлених

в продажі

ОБРАЗІВ, КЕРАМІКИ, ВИШИВОК та ІНШИХ МИСТЕЦЬКИХ ВИРОБІВ і УКРАЇНСЬКИХ СТРАВ

під час денної програми III Фестивалю (від 11-ої год. ранку до 5-ої по пол.) зголоситись телефонічно до **Романа Забігача — тел. (201) 267-1058** або писати на адресу: **Box 134, Whippany, N.J.**

УКР. КАТ. УНІВЕРСИТЕТ у РИМІ

VII ВАКАЦІЙНИЙ КУРС

16 червня до 17 липня 1976

Викладають: К. Біда, Б. Боцюрків, о. Л. Гузар, Р. Жук, В. Лев, Б. Лончина, о. І. Музичка, Я. Рудницький, І. Соневицький.

Інформації: Prof. Wasyl Lew

95-26 92nd Street, Ozone Park, N.Y. 11416

УКРАЇНЦІ ДЕНВЕРУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дили твори давніших і сучасних українських композиторів — пісні та уривки з українських опер.

Після концерту, в Континентал готелі відбулась зустріч Ганни Колесник з українцями Денверу. В імені української громади зложив подяку Гості голова Громадського Комітету інж. Мирослав Кальба. Ганна Колесник щиро подякувала усім за гостину. При поданій каві і солодкому присутні гуторили, дехто підходив до Ганни Колесник, знайомились і обмінювались враженнями. Серед присутніх знайшлись бувші жителі Києва, де Ганна Колесник студіювала і ставила перші кроки своєї артистичної кар'єри.

В неділю, 2-го травня, у цій же самій Фибс авдиторії відбувся Український Фестиваль, програму якого розпочато парадним внесенням американського та українського державних прапорів, відспіванням американського державного гимну і відчитанням проклямацій губернатора стейту Колорадо і посадника міста Денверу про „Український Тиждень". Відтак голова Громадського Комітету інж. Мирослав Кальба привітав присутніх коротким словом і попросив до слова відомого приятеля українців, стейтового конґресмена С. Захема, який звернувся до присутніх коротким привітом і словами щирого признання українській іміґрації за те, що вона вносить в скарбницю Америки здоровий і вартісний первень української народної культури. „Вашу культуру треба продовжувати і плекати бо вона збагачує культуру Америки", — сказав конґресмен С. Захем. Він не поминув згадати про український нарід, який і тепер ще мусить зносити неволю. Після того промовляв представник посадника міста Денвер.

Програму фестивалю заповнили виступи мішаного хору під управою панни Оленки Рябець, танцювальних груп „Верховина" під керівництвом Мирослава Кальби і танцювальної групи Пласту під керівництвом Володимира Цебрія і сольоспіви сопрано Оленки Рябець і сопрано Варвари Завадович та дует у виконанні Оленки Рябець і Любомира Орищин — баритон. Дует виконаний при супроводі бандури студента Нестора Федака. Діточий хор виконав дві пісні. Хоровому співові акомпаніювала піяністка Марія Венжівська, солістці Варварі Завадович, яка виконала три ліричні пісні, акомпаніювала Ельза Репльоґл, а солістці Оленці Рябець акомпаніювала Петріша Казеров.

Бувають імпрези, програми яких від початку до кінця якось не клеються, але імпреза, про яку тут мова, належить до рідкісних, бо у ній усе від самого початку до кінця ішло як в доброму годиннику. Хористи добре співали, солісти мали прекрасний успіх, а танцюристи танцювали, аж любо було глядіти на них. Та ж то вам не якась маленька група танцюристів, а понад три десятки молодих дівчат і хлопців. Одні танки виконували вони малими групами, інші більшими, а у танку „Вечерниці" виступила ціла група „Верховина".

Краса українського народного одягу дуже подобається іншим народам. Телевізійні репортери (а було їх кількох) увивались з апаратами, щоб не пропустити ні одного фраґменту все іншого танку, все інших прекрасних одягів. Танцюристи також різнились у віці. Наприклад, „Запорожця" виконали вже майже дорослі мужчини (університетські студенти), в руках яких проявлялась імпонуюча мужеськість і то зовсім козацька. Інші танки виконували гарні дівчата, також університетські студентки, ще інші танки виконували юнаки і юначки, а їхнє виконання також чарувало глядачів. Здавалось, що гучним оплескам не було кінця. Цю захопленість глядачів вичули молоді виконавці і це додало їм ще більше бадьорости і самопевности. Українського глядача огортало почуття гордости за нашу молодь. Та й на обличчях гостей зарисовувались ознаки подиву і захоплення нашою молоддю.

Відомо, що в більшості імпрез головним стовпом являється хор. На жаль, справа хору в Денвері з деяких причин часто виглядала безнадійною, але кажуть, що потреба є матірю винаходів. Така пекуча потреба примусила „віднайти" серед своєї громади молоду фахову і дуже надійну силу для ведення хору в особі панни Оленки Рябець, яка прекрасно дебютувала як диригент на Українському Фестивалі. При скромних хорових денверських силах не кожен диригент відважився б виконувати „Дударика" Леонтовича чи в'язанку народних пісень Леонтовича і Лисенка, як це зробила Оленка на Українському Фестивалі і це їй вповні вдалось. Молодій дириґентці вдалось видобути максимум з ограничених сил. Хор під її проводом звучав гармонійно, а що найголовніше — самопевно. Нам дуже приємно представити панну Оленку Рябець. Вона є внучкою відомих і заслужених громадян панства Орищиних. В 1975 р. вона закінчило один з кращих американських жіночих коледжів Лоретто Гайтс Коледж, одержавши ступінь бакалявра з відзначенням „Сумма Кум Лявде". Панна Оленка студіювала музику і малярство, а також хорове мистецтво і вокальний спів. Сама вона співає милом сопрано і співає вже в декількох мовах. Окрім мов української та англійської, в мовах італійській, еспанській, німецькій, французькій та російській. В часі своїх студій панна Оленка була відзначеною декількома нагородами, а її ім'я увійшло до американсього довідника „Гу'з Гу".

Після закінчення фестивалю в буфеті авдиторії значна частина гостей зійшлась на каву і солодке. Тут можна було зустрітись з декількома стейтовими конґресменами і представниками інших етнічних груп та почути від них признання за таку вдалу імпрезу. У вестибюлі авдиторії були виставлені вироби українського народного мистецтва: вишивки, писанки, кераміка і різьба.

Про виставку українського мистецтва, яка відбулась в „Сентрал Бенк оф Денвер" можна було б написати окрему статтю. Ця виставка була дуже успішною тому, що її уряджено в одному з кращих місць і виставлено добірні зразки українських мистецьких картин, кераміки, різьби, писанок і вишивок.

Підготовка згаданих дуже вдалих та успішних імпрез і пов'язаних з цим усім кореспонденцією, друкованими програмами та відповідним фірмовим папером, рекламою та публікацією „Українці в Колорадо" — це велика робота, яку пробив Громадський Комітет з його енергійним головою головним радним УНС інж. Мирославом Кальбою і тому усім членам Громадського Комітету належить щире признання і подяка.

ВИСТАВКА ЧОТИРЬОХ МИСТКИНЬ В ЕЛІЗАБЕТІ

Елізабет, Н. Дж. — Заходами 45-го Відділу СУА тут в неділю, 23-го травня ц. р. від год. 8-ої рано до 3-ої по полудні відбудеться виставка картин чотирьох мисткинь — Ірини Фединишин, Люби Мазяр, Наталії Содоль і Нелі Ґерус. Виставка відбуватиметься в церковній залі св. Володимира при Крір і Ґров евеню.

СПОРТОВІ ІГРИЩА СУАСТ - СХІД

Елленвіл, Н. Й. — Союз Українсько-Американських Спортових Товариств ЗСА-СХІД інформує, що „V Спортові Ігрища 1976" відбудуться в цьому році в днях 19 і 20-го червня на спортових площах Оселі Спілки Української Молоді Америки в Елленвілл, Н. Й. В рамцях цьогорічних Ігрищ відбудеться також відбиванковий турнір СУАСТ - СХІД. В Ігрищах братимуть участь молодечі організації, спортові клюби і товариства.

УКРАЇНСЬКИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

З метою відповідно репрезентувати українські інтереси та організувати участь українців в акціях, зв'язаних з Олімпіядою, за ініціятивою Монтреальського Відділу КУК при співпраці СКВУ, централі КУК, Українського олімпійського руху та молодечих організацій, покликано Український Комітет з осідком в Монтреалі, який очолив Ярослав Пришляк. Управа Комітету покликала до життя такі референтури: організаційну, зовнішніх зв'язків, технично - оперативну, преси і інформації, культурно - мистецьку і господарську. Референтури є відповідальні за поручені їм ділянки праці Комітету.

За основні завдання Комітет уважає такі справи: Зорганізування постійного інформаційного бюра, яке працює вже від 1-го квітня. Адреса бюра: 32 60 Бобієн схід, Монтреаль, Квебек. Телефон: 721-9401. Наладнання щоденних радійових передач під час Олімпіяди, в яких повідомлятиметься в трьох мовах про евентуальні успіхи українців - атлетів та висліди точкувань окремих країн і України. Влаштовувати пресові конференції; давати оголошення до щоденної англо- і франкомовної преси про успіхи українських спортсменів; влаштувати здвиг української молоді; влаштувати бенкет для визначних українських атлетів і запросити на нього, евентуально, атлетів з України; співпрацювати з балтійськими народами: влаштувати виставку української філателістики і нумізматики; влаштувати виставку образотворчого мистецтва; перевидати найменше трьома мовами книжку „Українські Олімпійські Чемпіони"; перевести реєстрацію вільних помешкань для туристів; в міру можливости удекорувати в українському стилі деякі об'єкти на Шербрук вулиці, недалеко від місця, де відбуватимуться різного роду акції, зв'язані з Олімпіядою.

Праця Олімпійського комітету важка і багатогранна. Вона зв'язана також зі значними видатками, покрити які мусить наше свідоме громадянство. — інформує Український Олімпійський Комітет (Я. Пришляк — голова, Є. Оборонів — реф. преси і інформації).

ТЕОДОР ҐЕЛЕМЕЙ

Меценат Фонду Катедр Українознавства (ФКУ)
помер 16-го травня 1976 року,
на 89-му році життя.

ПОХОРОНЕНО Покійного з УКЦеркви св. Івана в Ірвінґтоні, Н. Дж. на цвинтарі св. Михаїла.

Просимо всіх Вп. Членів ФКУ про молитви за вічний спокій і радість Його душі.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ
І ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 16-го травня 1976 р. відійшов у Вічність на 89-му році життя

бл. п.
ТЕОДОР ҐЕЛЕМЕЙ

Покійний народився в Комарні, пов. Рудки біля Львова, був управителем школи в Сороках біля Львова, воїн Української Галицької Армії.

ПАНАХИДА була відслужена 18-го травня 1976 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Нюарку.

ПОХОРОН відбувся 19-го травня 1976 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на цвинтар в Fairmont в Нюарку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ

Ділимося сумною вісткою про смерть нашого БАТЬКА і ДІДА

бл. п.
ОРЕСТА ЮРЧУКА

урод. 2. 12. 1903 р. в Микулинцях —
пом. 19. 5. 1976 р. в Торонто, Канада.

ПОХОРОНИ відбулися 21. 5. ц. р. з церкви св. Миколая в Торонто.

В глибокому смутку:
син — НЕСТОР і ВІРА ЮРЧУКИ
донька — МАРТА і СТЕН ТУШИКИ
внуки: ХРИСТИНКА і ДАНИЛКО
ПАВЛИК і АНДРІЙКО
Рідня в Україні, Канаді і ЗСА

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.
ПРОФ. ІВАНА ТРУХЛОГО

буде відправлена

ПАНАХИДА

на могилі Покійного

НА УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ В БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

в неділю, 23-го травня 1976 р.

о год. 2:30 по пол.
про що повідомляють

СИНИ з ДРУЖИНАМИ

В десяту річницю смерти св. п. Олени Штогрин

Тяжко повірити, що вже пройшло повних десять років від того часу, як не стало між живими заслуженої суспільно громадської і союзової діячки довголітньої головної радної сл. п. Олени Штогрин.

Здається, що це було вчора, коли потрясаюча вістка сколихнула української громадою Філядельфійської Метрополії та околиць про це, що вже нема між живими одної з найбільш відданих ентузіястів громадської праці, а головно ЗУАДКу — Олени Штогрин. Це нещастя сталося у п'ятницю 28-го січня 1966 р., коли параліз мозку скосив молоде життя відданої громаді людини. Ніхто не хотів повірити, що вістка про смерть покійної Оленки правдива, бо ж два дні перед тим вона під час нарад Управи Окружного Комітету УНСоюзу була внескодавцем ідельних плянів для розбудови Союзу і закладання нових Відділів.

Св. п. Олена Штогрин

Напевно не було в Філядельфії людини, яка не знала б покійної Олени Штогрин тому, що вона своєю лагідною вдачею і завжди милою усмішкою, об'єднувала біля себе людей всіх верств. Найбільше шанували Покійну новоприбулі еміґранти по Другій світовій війні, які вступили на вільну землю Вашинґтона заходом ЗУАДКу. Це ж Олена Штогрин була тою „добродійкою", як репрезентант від ЗУАДК, що з усмішкою на устах вітала прибулих нових еміґрантів до портів Ню Йорку й Бостону. Це ж вона приносила для дітей молоко, а старшим популярні Американські „сендвічі". Цеж вона не одній матері „тицьнула „кілька долярів на хліб і молоко для дітей зі своїх скромних ощадностей, — а відтак годинами вистоювала для одержання карти соціяльного забезпечення для щойно прибулих, а опісля ходила від фабрики до фабрики, щоб знайти працю „скитайцям".

З хвилиною, коли почав діяти ЗУАДК, Олена Штогрин стала першою і чи не найбільше відданою його добровільною працівницею. Це ж вона була й промотором створення Відділу ЗУАДК у Філядельфії, а відтак і очолила його, як голова. Не щадила Покійна часу і труду для інших установ, а саме УНСоюзу і Союзу Українок Америки, де була довголітньою головою 41-го Відділу у Філядельфії.

У 1944 році Покійна Олена Штогрин була основоположником 397-го Відділу УНС Братства св. Ольги у Філядельфії, і як його секретарка залишилася на цьому пості 22 роки, аж до смерти. Будучи знаною і шанованою за союзову і загально — суспільну — громадську, делеґати 21 Конвенції УНСоюзу, яка відбулася 1946 року в Піттсбурґу обрали її головною радною і на тому пості вона залишилася аж до смерти, будучи переобраною під час 22, 23, 24 і 25-ої Конвенції.

Як головна радна Покійна не щадила часу для союзових справ, вона радо служила порадою новим - секретарям, а також була активною у праці Філядельфійської Округи. Автор цієї статті, ставши головою Округи УНСоюзу Філядельфії і околиці саме найбільшу донацію одержав від покійної Оленки. Разом ми приготовляли матеріяли для радіопрограм, разом приготовляли ювілейні бенкети з нагоди 60-ти річчя „Свободи" а відтак УНСоюзу. Покійна, відданою своєю працею для розбудови УНСоюзу, дала поштовх до цього, що Філядельфійська Округа зуміла зайняти перше місце в Союзовій громаді, яке держить вже більше 10-ти років.

Віримо, що коли члени Головного Уряду УНСоюзу зберуться на свої звичайні Річні Наради тепер в травні на Союзівці, напевно згадають покійну Олену Штогрин у своїх молитвах і склонять голови для вшанування її за заслуги, як для УНСоюзу, так і всіх інших ділянок громадської праці.

Степан Гавриш

Українські відбиванкарі студенти Ратґерського університету, віцечемпіонами відбиванки високих шкіл ЗСА

Кенсас Сиі. — В днях 29-30 квітня і 1-го травня ц. р., тут в залях Рокгирст коледжу відбувся 8-й Річний Першенський відбиванковий турнір високих шкіл ЗСА, т. зв. „Ді Нашонал Асосіешин оф Інтерксліджіет Атлетікс" (НАІА), в яких взяло участь сім клюбів-фіналістів Континентальних ЗСА і Гаваїв.

Цікаво, що до цьогорічних першостей „НАІА", на підставі надзвичайно успішного сезону, дійшла відбиванкова дружина РотҐерського університету з Нюарку, складена майже вповні з українських відбиванкарів, у більшості вихованців УСВТ „Ч. Січ". Приємно, що тренером і провідником тієї віцечемпіонської дружини є відомий кол. спортовець, відбиванкар і під сучасну пору провідник і тренер І-ї чоловічої дружини „Ч. Січі" д-р Тарас Гунчак, професор Ратґерського університету в Нюарку.

Звітові першенства „НАІА" розпочалися в четвер, 29-го квітня і проходили на протязі 3-ох днів, в яких звання першуна здобула дружина Ґрейсленд коледжу, яка подібно до репрезентації Ратґерс в турнірі здобула таку саму скількість перемог.

В рішальній зустрічі в додаткових сетах, перемогу вибороли Ґрейсленд, завдяки своїм більшим змаговим резервам.

У поодиноких грах турніру українські відбиванкарі здобули такі висліди: з Брікгем Ямґу гавайський університету: 9:15, 15:12, 15:12, Домініґуес Гілсу (Каліфорнійський Стейт коледж) 15:6, 15:12, Еарлгемський коледж — 10:15, 15:8, 15:8, Джордж Мейсон університет — 15:4, 15:8, Джордж Віліямс коледж — 15:8, 15:8, Ґрейсленд коледж — 12:15, 13:15.

Склад віцечемпіонів „НАІА" 1976 року: Нестор Паславський, Петро Мельник, Михайло Лящук, Любодар Олесницький, Євген Семенюк, Петро Ставничий, Юрій Турянський, Руїчі фурусава і Віліям Савари. Провідник і тренер д-р Тарас Гунчак.

Під сучасну пору д-р Т. Гунчак розпочав комплетування і підготуву І-ї чоловічої дружини „Ч. Січі" на черговий сезон, в якому вона знову братиме участь в турнірах Відбиванкової Федерації ЗСА. Відбиванкарі студенти Ротґерського університету продовжуватимуть свої виступи в репрезентації цього університету.

О. Твардовський

СОЮЗОВЦІ!
ПРИДБАННЯ 400 ЧЛЕНІВ ЦЬОГО МІСЯЦЯ — ЦЕ МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ВКЛЮЧІТЬСЯ І ВИ У ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ ! ДОПОМОЖІТЬ ОСЯГНУТИ ЦЮ МЕТУ.

Іосторія Гуцульщини

Заходом Гуцульського Дослідного Інституту та Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади під редакцією мгра Миколи Домашевського з друкарні о.о. Василіян в Торонто на днях вийшов і вкоротці появиться на полицях книгарень, бібліотек та в руках читачів перший том „Історії Гуцульщини". Рік видання 1975, в Чікаго. Книга втягнена до католоґу Конгресової бібліотеки під ч. 75-24030. Книгу зредагувала Редакційна Колеґія: д-р Василь Стефурак— голова, Іван Андрусяк - голова Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади, мгр Микола Домашевський - редактор, д-р Іван Докторук - мовний редактор, Катерина Домашевська - перекладач. Книга має 501 сторінку і поділена на 19 розділів та має понад 160 ілюстрацій.

Авторами книги є Володимир Андрушко (помилково дано титул „мгр," що буде справлене в другому томі), Леонід Бачинський, Михайло Бойко, Стефан Григорчук, мгр Микола Домашевський, д-р Іван Докторук, Катерина Домашевська, д-р Роман Климкевич, інж. Роман Кобринський, Іван Микитин, Михайло Миронюк, о. Ілля Нагірняк, д-р Іван М. Новосівський, д-р Віктор Паславський, Михайло Петруняк, Дарія Сіяк, д-р Василь Стефурак, Іван Тонюк, Осип Фіріщак, проф. Василь Чапленко, д-р Никола Шумада, проф. д-р Володимир Шухевич.

Обкладинка і герб артиста маляра Петра Андрусіва, фотознімки і карта Гуцульщини Богдана Крижановича. На перших сторінках книги поміщено герб і прапор Гуцульщини. На двох дальших сторінках вміщено карту Гуцульщини з поясненням, що представляє вона цілу Гуцульщину в її етнографічних кордонах. Кордони окремих частин Гуцульщини, Закарпатської, Галицької та Буковинської, для кращої орієнтації подано різними лініями, які чітко показують окремі частини цілої Гуцульщини. Карта Гуцульщини виготовлена на основі даних Федора Вовка.

У передмові сказано: „Редакційна Колеґія, випускаючи в світ перший том Історії Гуцульщини, ставить своїм завданням ближче ознайомити український загал з нашою вужчою Батьківщиною - Гуцульщиною. Ціла наша праця „Історія Гуцульщини" розрахована на три томи, в яких ми хочемо познайомити загал із своєрідним гуцульським життям."

У розділі „Короткий нарис про Гуцульщину" М. Домашевського подано короткі відомості про цілу Гуцульщину. На сторінках 22-23 поміщено в азбучному порядку список сіл і міст Гуцульщини.

Проф. Василь Чапленко, автор двох статей, дає пояснення назви „гуцул" та гуцульського говору. Про герб Гуцульщини і прапор є вичерпуючі статті д-ра Романа О. Климкевича. Він розповідає і про герби міст Гуцульщини. Про географічне положення, площу й населення Буковинської Гуцульщини є цікава і довша розвідка Івана М. Новосівського, який покликається у ній на широкий діяпазон джерельного матеріялу.

Перегортаючи сторінку за сторінкою книги, і перечитуючи статті поодиноких авторів, перед очима читача появляються, наче на фільмовій стрічці, широкі картини, які в гармонійному поєднанні, дають чудовий краєвид Гуцульщини, підгір'я, гір верховин і полонин та красу ноші гуцульського населення з його казково-чудовими мистецькими здобутками.

На підставі переказів людей з Микуличина, Яремча, Жаб'я і Ясиня, автор Микола Домашевський розказує про родину - найменшу суспільну клітину, а на підставі праці „Гуцульщина" В. Шухевича наведено цікаві сцени з гуцульського весілля. Отець Ілля Нагірняк розповідає про весілля на Буковині, наводячи при тім і тексти пісень, які співано під час тих традиційних церемоній. На підставі переказів старих людей мгр Микола Домашевський згадує про похоронні звичаї. На сторінках 214-234 автор Н. Шумада розказує про популярні на Гуцульщині коломийки. Про гуцульську співанкову творчість є на стор. 235-239. Там є і знімки дударів та гуцула, що грає на фрелі.

Є стаття про поетичну творчість на Гуцульщині та про мистецьке різьблення на дереві і на стор. 291-306 Дарія Сіяк обзнайомлює читача з деревною архітектурою на Гуцульщині, вміщуючи десять світлин дерев'яних церков. Дальше Микола Домашевський розказує про гончарство на Гуцульщині, а Володимир Шухевич гарними кольорами змальовує красу полонин та життя гуцулів у літі в часі випасу овець. Наведено і пісні, що їх залюбки співають вівчарі.

На сторінках 378-470 поодинокі автори згадують про визначних діячів минулого Василя Баюрака-опришка, наступника Довбуша, про братів Василя, Івана і Дмитра Климпушів, які відіграли важливу ролю на Закарпатті, особливо в часі приголошення самостійности Карпатської України, про Михайла Павлика, Осипа Юрія Федьковича, Марка Черемшину та ін. Автор д-р Василь Стефурак, голова Редакційної Колеґії, пише про Юру Соломійчука-Юзенчука та про Юру Шкрумеляка. На сторінках 471-473 поміщено світлини членів Редколеґії та деяких авторів. Дальше згадано про приятелів Гуцульщини, як д-р Богдан Левицький, Михайло Ломацький, д-р Петро Рондяк.

Історія Гуцульщини закінчується згадкою про деяких фундаторів, списком жертводавців на видавничий фонд, списком ілюстрацій та змістом книги. Прикінці зазначено, що змістом другого тому буде: Історія сіл і міст, Різдвяні і Великодні звичаї на Гуцульщині та розділ про визначних діячів сучасности. Друкарські помилки подано на сторінці 500.

Історія Гуцульщини-це монументальна книга, яка повинна знайтися не лише в хаті колишнього уродженця і жителя Гуцульщини, але й в хаті кожного українця. Гуцули на еміґрації можуть бути горді з приводу гарного видання першого тому „Історії Гуцульщини," бо це великий вклад не лише в культуру Гуцульщини, але і вклад у культуру України.

Володимир Андрушко

Звернення до земляків Чортківської округи

Хочемо Вам пригадати наш „Історично-мемуарний Збірник, який завдяки Вашій співпраці і щедрим грошовим даткам та жертвенною працею редакційної Колеґії, появився на початку 1975 р.

Його поява знайшла живий і широкий відгомін серед нашої громади і в пресі, а теж у приватних листах, між якими зокрема вирізняється від Патріярха Йосифа, проф. О. Оглоблина, проф. Г. Лужницького, проф. Л. Шанковського і багато-багато інших, в яких дуже високо оцінено зібраний і упорядкуваний матеріял. Вириває питання, як багато часу ще потрібно, щоб розійшлося ще коло 100 примірників, які залишилися. А час летить і наглить! Між членами Ділового комітету є старші вітомі люди, що дуже хотіли б це діло докінчити.

Тому звертаємося до місцевих комітетів наших зв'язкових і прихильників чимскоріше підшукати ще передплатників і на тих 100 прим. Безпосередньо апелюємо до всіх тих наших земляків, які до цього часу не були заінтересовані Збірником, хоча багато з них там мають свої статті.

Отже, Дорогі Земляки, допоможіть нам успішно закінчити це велике і потрібне діло тим, що подбаєте, щоб Збірник появився якнайскоріше у Вашій хаті.

Грошові перекази в сумі 25 тол. виписувати і пересилати на:
лати на: Self Reliance Federal Credit Union. (зі зазначенням на Збірник Чортківщини) 108, 2-га ене., Ню Йорк, Н. Й. 10003 або на адресу „Свободи".

За Діловий Комітет

Богдан Стефанович

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го ТРАВНЯ 1976 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 245 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі УНДому при 479 Jeremiah Avenue. Проситься чл. прибути. М. Голінко, гол., М. Мартиненко, секр.